

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

100. proponuje, aby flaga europejska towarzyszyła głównym międzynarodowym wydarzeniom sportowym organizowanym na terenie UE, i proponuje europejskim federacjom sportowym rozważenie pomysłu, aby pojawiała się ona na strojach sportowców z państw członkowskich obok flag narodowych; podkreśla, że powinno to mieć charakter całkowicie dobrowolny i że to państwa członkowskie i organizacje sportowe decydowałyby, czy skorzystać z tej możliwości;

*

* *

101. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, a także rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz europejskim, międzynarodowym i narodowym federacjom sportowym.

Stosowanie dyrektywy w sprawie gospodarki odpadami

P7_TA(2012)0026

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie kwestii zgłaszanej przez składających petycję w związku ze stosowaniem w państwach członkowskich Unii Europejskiej dyrektywy o gospodarowaniu odpadami oraz dyrektyw powiązanych (2011/2038(INI))

(2013/C 239 E/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając prawo kierowania petycji zagwarantowane w art. 227 TFUE,
- uwzględniając otrzymane petycje wymienione w załączniku do sprawozdania Komisji Petycji (A7-0335/2011),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2000/76/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 grudnia 2000 r. w sprawie spalania odpadów ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko ⁽⁵⁾ (SEA),
- uwzględniając dyrektywę 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającą dyrektywę Rady 90/313/EWG ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 28.

⁽³⁾ Dz.U. L 182 z 16.7.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 332 z 28.12.2000, s. 91.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26.

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

- uwzględniając dyrektywę 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującą udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającą w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE ⁽¹⁾ (EIA),
 - uwzględniając Konwencję o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Aarhus, Dania, 25 czerwca 1998 r.),
 - uwzględniając opracowanie eksperckie „Gospodarowanie odpadami w Europie: główne problemy i najlepsze praktyki” z lipca 2011 r.,
 - uwzględniając art. 202 ust. 2 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A7-0335/2011),
- A. mając na uwadze, że Komisja Petycji otrzymała i uznała za dopuszczalne 114 petycji w sprawie domniemych naruszeń owych ram regulacyjnych w latach 2004-2010 z następujących państw członkowskich: Włoch, Grecji, Francji, Hiszpanii, Irlandii (ponad 10 petycji z każdego z tych krajów), Bułgarii, Wielkiej Brytanii, Polski, Rumunii, Niemiec (3-10 petycji z każdego z tych krajów), Austrii, Węgier, Litwy, Malty, Portugalii i Słowacji (po 1 petycji);
- B. mając na uwadze, że Komisja Petycji sporządziła pięć sprawozdań z wizyt informacyjnych związanych z petycjami w sprawie odpadów w Irlandii ⁽²⁾, Fos-sur-Mer (Francja) ⁽³⁾, składowisku odpadów w Path Head (Wielka Brytania) ⁽⁴⁾, Kampanii (Włochy) ⁽⁵⁾ i Huelvie (Hiszpania) ⁽⁶⁾;
- C. mając na uwadze, że petycje dotyczące ochrony środowiska niezmiennie zajmują pierwsze miejsce pod względem liczebności wśród otrzymanych petycji, a petycje w sprawie odpadów tworzą całkiem sporą podgrupę, oraz mając na uwadze, że kwestia odpadów dotyka bezpośrednio obywateli w całej UE, szczególnie w odniesieniu do procedury wydawania zezwoleń na nowe obiekty gospodarowania odpadami lub eksploatację już istniejących – pojawiają się także obawy związane z ogólnym gospodarowaniem odpadami;
- D. mając na uwadze, że przeważająca większość petycji w sprawie odpadów dotyczy obiektów gospodarowania odpadami, z czego około 40% dotyczy procedur wydawania zezwoleń na planowane nowe obiekty, a dalsze 40% odnosi się do eksploatacji już istniejących, z czego 75% dotyczy składowisk odpadów, a 25% spalarni, natomiast reszta petycji porusza problemy związane z ogólnym gospodarowaniem odpadami;
- E. mając na uwadze, że najbardziej aktualne dane z Eurostatu (2009) wykazują, że obywatele UE wytwarzają rocznie średnio 513 kg odpadów; wiele nowych państw członkowskich jest poniżej tej średniej, a najbardziej uprzemysłowione kraje znajdują się na czele zestawienia;
- F. mając na uwadze, że te kraje, które produkują najwięcej odpadów wykazują najwyższe poziomy recyklingu, kompostowania i spalania odpadów w celu uzyskiwania energii, zbliżając się lub osiągnąwszy zerowy stopień składowania odpadów, natomiast te państwa członkowskie, które produkują średnio najmniej odpadów, znajdują się wśród krajów składających najwięcej odpadów i wykazują o wiele niższy poziom recyklingu, a nawet spalania;
- G. mając na uwadze, że niektóre spalarnie nie dysponują odpowiednią infrastrukturą umożliwiającą segregację i przetwarzanie odpadów; mając na uwadze, że najwyraźniej nie ma jasnych ograniczeń co do rodzajów spalanych odpadów i że toksyczne pyły będące wynikiem spalania wciąż budzą niepokój;

⁽¹⁾ Dz.U. L 156 z 25.6.2003, s. 17.

⁽²⁾ DT 682330.

⁽³⁾ DT 745784.

⁽⁴⁾ DT 778722.

⁽⁵⁾ DT 833560 + B7-0073/2011.

⁽⁶⁾ DT 820406.

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

- H. mając na uwadze, że dyrektywa 2008/98/WE w sprawie odpadów (dyrektywa ramowa w sprawie odpadów (WFD)) ustanawia przepisy służące ochronie środowiska naturalnego i zdrowia ludzi przez profilaktykę i zmniejszanie niekorzystnych skutków generowania odpadów i gospodarowania nimi oraz przez zmniejszenie ogólnych skutków użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania, z korzyścią dla obywateli UE w odniesieniu do zdrowia i dobrobytu, osiągając jednocześnie zrównoważoną pod względem środowiskowym metodę unieszkodliwiania odpadów;
- I. mając na uwadze, że dyrektywa 2008/99/WE w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne określa minimalną liczbę poważnych wykroczeń w dziedzinie środowiska i nakłada na państwa członkowskie obowiązek wprowadzenia bardziej odstrasżających sankcji karnych za tego typu wykroczenia w przypadku, gdy zostały one popełnione celowo lub wskutek rażącego zaniedbania;
- J. mając na uwadze, że strategia gospodarowania odpadami zgodnie z dyrektywą ramową w sprawie odpadów musi zagwarantować, że wszystkie odpady są zbierane i kierowane do sieci odpowiednich zakładów przetwarzania odpadów celem odzyskiwania i ostatecznego unieszkodliwiania, co musi obejmować środki na rzecz zmniejszania generowania odpadów u źródła;
- K. mając na uwadze, że w niektórych regionach, takich jak Fos-sur-Mer (Francja – 2008), Path Head (Zjednoczone Królestwo – 2009), Huelva (Hiszpania – 2009) oraz Kampania (Włochy – 2011) postępy w zakresie zmniejszania ilości odpadów oraz recyklingu odpadów z gospodarstw domowych są minimalne, a także mając na uwadze, że odpady z gospodarstw domowych i inne odpady są nadal wywożone na składowiska bez segregacji, a w niektórych przypadkach najwyraźniej mieszane z różnymi rodzajami odpadów przemysłowych;
- L. mając na uwadze, że ostateczny termin transponowania dyrektywy ramowej w sprawie odpadów wyznaczono na grudzień 2010 r., a jedynie sześć państw członkowskich dotrzymało tego terminu; dlatego Komisja Europejska aktywnie podejmuje działania w celu zapewnienia tego, że pozostałe państwa członkowskie bezzwłocznie zakończą transponowanie i przystąpią do wdrażania przepisów przedmiotowej dyrektywy;
- M. mając na uwadze, że odpadami z gospodarstw domowych należy gospodarować zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami polegającą na zapobieganiu powstawaniu odpadów, redukcji ich ilości, ponownym wykorzystywaniu, recyklingu, odzysku odpadów (np. energia), oraz ich unieszkodliwianiu, zgodnie z art. 4 dyrektywy ramowej w sprawie odpadów;
- N. mając na uwadze, że Europa efektywnie wykorzystująca zasoby jest jednym z głównych celów strategii Europa 2020, a na mocy dyrektywy ramowej w sprawie odpadów wprowadzono docelowy poziom w zakresie recyklingu odpadów komunalnych w wysokości 50%, który wszystkie państwa członkowskie muszą osiągnąć do 2020 r., a także mając na uwadze fakt, że przekształcenie UE w ekologiczną gospodarkę obiegową, która wykorzystuje odpady jako zasoby, wpisuje się w istotny sposób w realizację celu polegającego na efektywnym korzystaniu z zasobów;
- O. mając na uwadze, że jest kilka powodów, dla których brak jest planów gospodarowania odpadami zgodnie z dyrektywą ramową w sprawie odpadów: mianowicie wynika to z braku wdrażania i egzekwowania, odpowiednio przeszkolonego personelu na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz koordynacji na poziomie krajowym, niewystarczających kontroli na szczeblu UE, nieprzydzielenia odpowiednich zasobów i braku systemu grzywnien, przez co pomija się możliwości, jakie stwarza dobre gospodarowanie odpadami w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i innego wpływu na środowisko oraz zmniejszenia zależności Europy od importu surowców naturalnych;
- P. mając na uwadze, że ważnym czynnikiem, o którym często się zapomina, jest możliwość stworzenia w sektorze recyklingu nawet 0,5 mln miejsc pracy, ponieważ niektóre rodzaje odpadów stanowią zasoby produktywne, które mogą przyczynić się do zwiększenia równowagi środowiskowej oraz do przejścia na gospodarkę ekologiczną;
- Q. mając na uwadze, że gospodarowanie bioodpadami w UE znajduje się wciąż w stadium początkowym i że należy rozwijać obecne instrumenty legislacyjne, a technologie uczynić bardziej wydajnymi;
- R. mając na uwadze, że cele UE w zakresie zbierania, recyklingu oraz kierowania odpadów ze składowisk do ponownej obróbki nadal muszą stanowić priorytet;

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

- S. mając na uwadze, że państwa członkowskie – na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym – ponoszą główną odpowiedzialność za wdrażanie legislacji UE oraz że obywatele uważają, iż UE odpowiada za wdrożenie polityki dotyczącej odpadów, ale Unia nie dysponuje odpowiednimi środkami umożliwiającymi jej egzekwowanie przepisów;
- T. mając na uwadze, że zgodnie z konwencją z Aarhus obywatele mają prawo do uzyskiwania informacji na temat sytuacji na zamieszkiwanym przez nich terenie, a obowiązkiem władz jest udzielanie takich informacji oraz motywowanie obywateli do wypracowania odpowiedzialnego podejścia i odpowiedzialnych zachowań; mając na uwadze, że zgodnie z dyrektywą 2003/35/WE państwa członkowskie dopilnowują, aby społeczeństwo otrzymywało na wczesnym etapie realne możliwości uczestnictwa w przygotowywaniu i modyfikowaniu lub rewidowaniu wymagających opracowania planów lub programów;
- U. mając na uwadze, że poprzez proces składania petycji obywatele wyrażają poczucie, że organy publiczne nie kontrolują sytuacji, czasami nie są przygotowane do podejmowania niezbędnych działań, które przyczyniają się do rozwiązania problemu, wzajemne zaufanie jest nadszarpnięte i wszystko wskazuje na to, że nie da się uniknąć otwartej konfrontacji i paraliżu uniemożliwiającego tym samym działanie;
- V. mając na uwadze, że w niedawnej analizie ⁽¹⁾ przeprowadzonej dla Komisji w celu zbadania wykonalności utworzenia unijnej agencji ds. gospodarowania odpadami podkreślono fakt, że wiele państw członkowskich wykazuje brak zdolności do przygotowania planów gospodarowania odpadami, a także w zakresie inspekcji, kontroli i innych działań mających na celu odpowiednie egzekwowanie przepisów dotyczących odpadów;
- W. mając na uwadze, że w tej analizie zwrócono uwagę również na wysoki stopień niezgodności z przepisami, nielegalne wyrzucanie i przemieszczanie odpadów, ogromną liczbę skarg obywateli i toczące się przed Trybunałem Sprawiedliwości postępowania w sprawie naruszenia przepisów, a w związku z tym na niedostateczną ochronę zdrowia publicznego i środowiska naturalnego, będącą nadrzędnym celem legislacji UE w zakresie odpadów;
- X. mając na uwadze, że nielegalna utylizacja odpadów stała się również przedmiotem działalności zorganizowanych grup przestępczych, co rodzi pytania na temat roli odpowiedzialnych organów, a w przypadku odpadów przemysłowych, przedmiotem zмовy w sektorze przemysłu;
- Y. mając na uwadze, że obecne procedury monitoringu i kontroli w celu zapewnienia, że odpady z gospodarstw domowych nie są zanieczyszczone odpadami toksycznymi, są czasami słabe lub nawet nie ma ich wcale, co prowadzi do skażenia składowisk odpadów i spalarni; mając na uwadze, że trzeba podkreślić, iż usuwanie odpadów toksycznych za pomocą spalania w instalacjach przeznaczonych do spalania odpadów z gospodarstw domowych jest kategorycznie zabronione;
- Z. mając na uwadze, że dogłębna analiza petycji potwierdza, iż przepisy dotyczące funkcjonowania przyjaznego dla środowiska systemu gospodarowania odpadami w dużej mierze istnieją i że główne kwestie dotyczą ich wdrażania i egzekwowania, a 95% petycji dotyczy uchybień władz na szczeblu lokalnym lub regionalnym;
- AA. mając na uwadze, że jako jeden z głównych czynników odpowiedzialnych za ten stan rzeczy zidentyfikowano brak informacji i świadomości, potencjału administracyjnego i środków finansowych lub innych zasobów na szczeblu lokalnym;
- AB. mając na uwadze, że Komisja nasiliła działania wspierające (w tym przyznała 4,1 mld EUR w latach 2005–2006), aby poprawić wdrażanie i egzekwowanie na poziomie krajowym dorobku prawnego UE w zakresie odpadów; mając na uwadze, że pod koniec 2009 r. 20 % przypadków naruszenia prawa w zakresie środowiska dotyczyło jednak odpadów;
- AC. mając na uwadze, że koszt złego gospodarowania odpadami jest wysoki oraz że dzięki realizacji pełnego cyklu w ramach systemu terytorialnego możliwe jest poczynienie dużych oszczędności;

⁽¹⁾ Analiza możliwości utworzenia agencji wykonawczej ds. gospodarowania odpadami (sprawozdanie zrewidowane, wersja ostateczna), 7 grudnia 2009 r.

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

- AD. mając na uwadze, że choć wdrażanie przepisów dotyczących odpadów w UE stanowi odpowiedzialność publiczną, przedsiębiorstwa prywatne i wielonarodowe zajmują się 60% odpadów z gospodarstw domowych i 75% odpadów z przedsiębiorstw, co generuje roczne obroty rządu 75 mld EUR ⁽¹⁾;
- AE. mając na uwadze, że tworzenie nowych składowisk i spalarni odpadów podlega przepisom załącznika I.9 dyrektywy w sprawie oceny oddziaływania na środowisko ⁽²⁾, co wymaga przeprowadzenia oceny skutków wywieranych na środowisko zgodnie z art. 4 ust. 1 lub przynajmniej postępowania sprawdzającego zgodnie z art. 4 ust. 2, jeśli składowisko odpadów podlega przepisom załącznika II 11b;
- AF. mając na uwadze, że składowiska odpadów wchodzą w zakres załącznika II dyrektywy w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, jeśli „mogą znacząco oddziaływać na środowisko” i podlegają kryteriom określonym przez państwa członkowskie;
- AG. mając na uwadze, że art. 6 ust. 4 dyrektywy w sprawie oceny oddziaływania na środowisko stanowi, że „zainteresowana społeczność otrzymuje wczesne i skuteczne możliwości udziału w procedurach decyzyjnych dotyczących środowiska określonych w art. 2 ust. 2, i w tym celu uprawniona jest do wyrażania komentarzy i opinii, kiedy wszystkie opcje są dostępne właściwej władzy lub władzom zanim podjęta zostanie decyzja w sprawie wniosku o zezwolenie na inwestycję”;
- AH. mając na uwadze, że dyrektywy UE i konwencja z Aarhus wyraźnie mówią o dostępie do informacji i udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji w sprawach dotyczących środowiska;
- AI. mając na uwadze, że wielu petycjach twierdzi się, iż procedura wydawania zezwoleń na obiekty gospodarowania odpadami nie była w pełni zgodna z przepisami UE, szczególnie w odniesieniu do dyrektywy w sprawie oceny oddziaływania na środowisko i konsultacji społecznych;
- AJ. mając na uwadze, że dopóki zezwolenia są zgodne z parametrami określonymi w dyrektywie i dopełniony został obowiązek wykonania oceny oddziaływania na środowisko, Komisja nie może zakwestionować decyzji podjętych przez organy krajowe; mając jednak na uwadze, że niektóre państwa członkowskie nie dokonały dokładnych ocen oddziaływania na środowisko przed wydaniem pozwoleń na otwarcie lub rozbudowę składowisk odpadów lub budowę spalarni;
- AK. mając na uwadze, że postępowanie na drodze sądowej może zostać wszczęte tylko po zatwierdzeniu projektu przez państwa członkowskie; mając na uwadze, że obywatelom trudno zrozumieć, że UE nie może skutecznie interweniować do czasu zakończenia całej procedury i zatwierdzenia projektu przez państwa członkowskie;
- AL. mając na uwadze, że kwestie poruszane przez obywateli podczas konsultacji społecznych i ocen oddziaływania na środowisko dotyczących terenów przeznaczonych na realizację nowych składowisk często dotyczą domniemanych naruszeń obszarów chronionych, jak w przypadku składowiska w Parku Narodowym Wezuwiusz, czyli obaw związanych z negatywnym wpływem na zdrowie i dobre samopoczucie;
- AM. mając na uwadze, że planowane lokalizacje nowych składowisk odpadów są często kwestionowane, ponieważ składający petycje uważają, że naruszają one przyrodnicze lub kulturowe strefy chronione, co obrazują petycje dotyczące planów otwarcia nowego składowiska odpadów w parku narodowym Wezuwiusz, a także mając na uwadze, iż jego zdaniem umiejscawianie składowisk na obszarach należących do sieci Natura 2000 należy uważać za niezgodne z prawem UE w zakresie środowiska;
- AN. mając na uwadze, że w dyrektywie w sprawie składowania odpadów określono kryteria wydawania zezwoleń na tworzenie składowisk odpadów oraz wspólne procedury monitorowania w trakcie fazy działania składowiska i fazy poeksploatacyjnego nadzoru nad składowiskiem odpadów oraz że składowiska odpadów zamknięte przed transpozycją przedmiotowej dyrektywy nie podlegają jej przepisom; mając na uwadze, że kryteria wymienione w dyrektywie obejmują lokalizację składowiska odpadów, kontrolę wód i zarządzanie odciekami ze składowiska, ochronę gleby i wody, kontrolę gazu, uciążliwości i zagrożenia, a także stabilność oraz bariery;

⁽¹⁾ „Deklaracja brukselska” Europejskiej Federacji Zagospodarowywania Odpadów (FEAD), 15 lutego 2011 r.

⁽²⁾ 85/337/EWG.

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

- AO. mając na uwadze, że do Komisji Petycji wpłynęło szereg petycji – w tym jedna, która stała się podstawą do odbycia misji informacyjnej w Path Head (Wielka Brytania) – które dotyczyły składowisk odpadów zlokalizowanych w bliskiej odległości od najbliższych zabudowań mieszkalnych i w których wskazywano, że ludność narażona jest na wdychanie szkodliwych oparów, większe zanieczyszczenie powietrza i nadmierną aktywność szkodników wokół ich domów; mając jednak na uwadze, że ponieważ bardziej dokładne kryteria dotyczące odległości składowisk odpadów od zabudowań mieszkalnych, szkół i szpitali nie zostały ustanowione w prawie UE, określenie dokładnych wymogów mających na celu zagwarantowanie ochrony zdrowia i środowiska naturalnego podlega zasadzie pomocniczości przewidzianej w traktatach;
- AP. mając na uwadze, że obawy wyrażane w petycjach w sprawie składowisk odpadów często dotyczą możliwości zanieczyszczenia wód gruntowych, ponieważ starsze składowiska mogą nie być wyposażone w materiał wyściełający dno składowiska, który zapobiega przenikaniu zanieczyszczeń do warstw wodonośnych, albo materiał taki może wyglądać na podarty i stwarzać podejrzenie wycieku, bądź też znajdują się na geologicznie niestabilnym gruncie i zbyt blisko rezerw wód gruntowych/pitnych;
- AQ. mając na uwadze, że Komisja informuje, iż od 2001 r. wszczęto 177 postępowań o naruszenie dyrektywy w sprawie składowania odpadów, i że w aktualnym wykazie zidentyfikowano minimum 619 nielegalnych składowisk odpadów w całej UE;
- AR. mając na uwadze, że petycje i skargi kierowane do Komisji potwierdzają istnienie dużej liczby nielegalnych składowisk działających bez pozwoleń, choć dokładna ich liczba nie jest znana ze względu na brak odpowiedniego monitorowania;
- AS. mając na uwadze, iż przypomina się, że składowanie odpadów powinno być rozwiązaniem stosowanym jedynie w ostateczności; mając na uwadze, że władze publiczne w niektórych państwach członkowskich, które nie dorównują innym państwom w zakresie zapobiegania powstawania odpadów, ich recyklingu i ponownego wykorzystywania, mogą być pod presją, by powiększać istniejące – nawet niezgodne z wymogami – składowiska lub otwierać nowe w krótkim okresie, jako sposób na pozbywanie się odpadów;
- AT. mając na uwadze, że wykorzystywanie spalarni odzyskujących energię w tym procesie, które znajdują się nisko w hierarchii postępowania z odpadami, jest powszechnie uznawane i akceptowane przez obywateli w części krajów, które osiągnęły wysoki stopień zgodności z dyrektywą ramową w sprawie odpadów, oraz że kraje, które do tej pory nie stosują spalania, mogą się na nie zdecydować w celu uporania się z nagromadzonymi zaległościami;
- AU. mając na uwadze, że można to uczynić jedynie pod warunkiem surowych kontroli i przestrzegania odnośnych przepisów UE oraz z uwzględnieniem tego, że takie działania prawdopodobnie spotkają się ze sprzeciwem ludności znajdującej się najbliżej w okolicy i obawiającej się o skutki dla swego zdrowia;
- AV. mając na uwadze, że należy przyznać, iż ostatnimi czasy postęp technologiczny pozwolił znacznie zmniejszyć emisje ze spalarni; mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich – zwłaszcza w tych, w których duży odsetek odpadów jest spalany – lokalna populacja okazuje większe zrozumienie, być może przez wzgląd na wytwarzanie ciepła i energii przez spalarnie, a także ze względu na przejrzystość i dostępność informacji na temat ich funkcjonowania;
- AW. mając na uwadze, że wydawanie zezwoleń na budowę obiektów do spalania odpadów spotyka się z podobnym sprzeciwem i z tych samych powodów jak w przypadku tworzenia składowisk odpadów, jednak z naciskiem na zanieczyszczenie powietrza oraz szkodliwy wpływ na zdrowie publiczne lub chronione obszary przyrody;
- AX. mając na uwadze, że na miejsce budowy spalarni władze publiczne często wybierają obszary, w których już występuje duże zanieczyszczenie powietrza i że nie należy ignorować skutków łącznych dla zdrowia mieszkańców takich obszarów, oraz że często nie poszukuje się alternatywnych sposobów utylizacji odpadów i wytwarzania energii, np. poprzez metanizację;
- AY. mając na uwadze, że spalanie odpadów przede wszystkim w celu wytworzenia energii mimo wszystko stanowi mniej oszczędny sposób gospodarowania odpadami niż zapobieganie powstawaniu odpadów, recykling i odzyskiwanie odpadów, i dlatego zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami określoną w dyrektywie ramowej w sprawie odpadów to zapobieganie, recykling i odzysk należy traktować priorytetowo;

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

- AZ. mając na uwadze, że osiągnięcie określonych w prawodawstwie celów w zakresie recyklingu i zapobiegania wymaga aktywnego uczestnictwa społeczeństwa obywatelskiego, większego zaangażowania zainteresowanych stron i podwyższenia poziomu świadomości społecznej, co może zostać osiągnięte za pośrednictwem kampanii medialnych zwiększających świadomość społeczną;
- BA. mając na uwadze, że we wszystkich sprawozdaniach Komisji Petycji z misji informacyjnych dotyczących odpadów wspomina się o słabej komunikacji lub nawet o braku komunikacji między obywatelami i władzami, co w niektórych przypadkach może prowadzić do napiętych sytuacji i demonstracji obywateli, o czym często informują media;
- BB. mając na uwadze, że liczba ludności świata rośnie, a zatem należy oczekiwać znacznego wzrostu ogólnej konsumpcji, co z kolei wiąże się z dodatkowymi wymaganiami w kwestii gospodarowania odpadami; mając na uwadze, że aby rozwiązać ten problem należałoby między innymi podnieść świadomość społeczną na ten temat i wdrożyć zasadę hierarchii postępowania z odpadami;
- BC. mając na uwadze, że Komisja Petycji nie ma kompetencji prewencyjnych lub sądowych, lecz jest w stanie bronić interesów obywateli, zwłaszcza kiedy pojawiają się problemy związane ze stosowaniem prawa UE, za pomocą współpracy z odpowiedzialnymi organami w celu poszukiwania rozwiązań lub wyjaśnienia kwestii poruszonych w petycjach;
1. wzywa państwa członkowskie, aby bez dalszej zwłoki przetransponowały dyrektywę ramową w sprawie odpadów oraz aby zagwarantowały pełną zgodność ze wszystkimi jej wymogami, w szczególności w odniesieniu do stworzenia i wdrożenia kompleksowych planów gospodarowania odpadami, łącznie z realizacją na czas wszystkich celów określonych w ustawodawstwie europejskim;
 2. wzywa Komisję do dokładnego monitorowania transpozycji przez państwa członkowskie dyrektywy UE w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne, aby zagwarantować, że transpozycja ta jest dokonywana sprawnie i skutecznie; wzywa Komisję do zwrócenia uwagi na rolę wszelkich form przestępczości zorganizowanej w zakresie wykroczeń ze szkodą dla środowiska naturalnego;
 3. mając na uwadze fakt, że odpady i zanieczyszczenie stanowią poważne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego i dla integralności środowiska, wzywa państwa członkowskie do szybszego wprowadzenia zaawansowanej strategii gospodarowania odpadami zgodnie z dyrektywą ramową w sprawie odpadów;
 4. wzywa organy publiczne do zaakceptowania faktu, że do opracowania prawidłowych strategii gospodarowania odpadami oraz stworzenia odpowiedniej infrastruktury i odpowiednich obiektów w większości państw członkowskich wymagane są duże inwestycje, a także uważa, że organy te powinny rozważyć zarezerwowanie odpowiedniej części środków z Funduszu Spójności na ten cel lub ubieganie się o bezpośrednie finansowanie przez Europejski Bank Inwestycyjny;
 5. uważa, że należy zwiększyć możliwości w zakresie kontroli na miejscu i egzekwowania prawa na poziomie państw członkowskich i UE, aby zadbać o większą zgodność z prawodawstwem dotyczącym odpadów, i w związku z tym wzywa państwa członkowskie do zwiększenia ich możliwości w zakresie kontroli, monitorowania oraz innych działań na wszystkich etapach łańcucha gospodarowania odpadami w celu lepszego egzekwowania przepisów dotyczących odpadów oraz wzywa Komisję do przedstawienia konkretnych procedur służących pełnemu i skutecznemu stosowaniu zasady pomocniczości w przypadku poważnych naruszeń ze strony państw członkowskich;
 6. apeluje do Komisji o zapewnienie właściwym organom bardziej konkretnych wytycznych, aby pomóc im we właściwym wdrażaniu dorobku prawnego w zakresie gospodarowania odpadami, zwraca jednak uwagę, że zasoby dostępne na szczeblu europejskim są obecnie niewystarczające; dlatego uważa, że należy podjąć uzupełniające środki finansowe i administracyjne, aby zapewnić lepsze możliwości doradztwa i szkoleń dla urzędników pracujących w sektorze gospodarowania odpadami;
 7. wzywa Komisję do zidentyfikowania problemów o charakterze bardziej systemowym związanych z wdrażaniem przez państwa członkowskie dyrektyw dotyczących odpadów, a także do skoncentrowania uwagi na tych problemach, które obejmują nieodpowiednie sieci obiektów gospodarowania odpadami, nadmierne wykorzystywanie składowisk odpadów, rosnącą ilość wytwarzanych śmieci w przeliczeniu na jednego mieszkańca lub niski poziom recyklingu;

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

8. uważa, że ustanowienie nowej agencji UE ds. gospodarowania odpadami nie jest pożądane oraz jest zdania, że obecna struktura instytucjonalna na szczeblu UE, oparta na DG Komisji Europejskiej ds. Środowiska oraz Europejskiej Agencji Środowiska jako ośrodku wiedzy specjalistycznej i centrum doskonałości, jest bardziej opłacalna, choć instytucje te należy wciąż wzmacniać, aby zapewnić bardziej aktywny nadzór i egzekwowanie prawa;
9. uważa, że istniejąca Europejska Agencja Środowiska mogłaby wspomóc ten proces i odgrywać bardziej konstruktywną rolę w składaniu sprawozdań na temat strategii gospodarowania odpadami w państwach członkowskich oraz identyfikowaniu słabości dzięki przeprowadzaniu oceny zgodności planów gospodarowania odpadami opracowanych przez państwa członkowskie z prawodawstwem UE;
10. uważa, że ściślejsza współpraca między organami na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym może przynieść pozytywne rezultaty, jeżeli chodzi o zidentyfikowanie modeli najlepszych praktyk; zwraca uwagę, że Komitet Regionów, Europol, Europejska Sieć Wdrażania i Egzekwowania Prawa Ochrony Środowiska, stowarzyszenie Municipal Waste Europe oraz FEAD, europejskie stowarzyszenie reprezentujące sektor gospodarki odpadami, mogą odegrać bardziej użyteczną rolę w organizowaniu takich wymian, a tym samym pomóc w budowaniu zaufania wśród ludzi, których dotyczą niezbędne działania wdrażające politykę gospodarowania odpadami;
11. wzywa państwa członkowskie, które zmagają się z poważnymi kryzysami związanymi z odpadami, do wzięcia pod uwagę faktu, że skuteczniejsze strategie gospodarowania odpadami stwarzają możliwości zarówno w zakresie tworzenia miejsc pracy, jak i w zakresie zwiększenia przychodów, gwarantując jednocześnie równowagę środowiskową poprzez ponowne wykorzystywanie, recykling i odzyskiwanie energii z odpadów;
12. przypomina, że hierarchia cyklu postępowania z odpadami stanowi jeden z głównych elementów dyrektywy 2008/98/WE i to na tej hierarchii, w myśl zapisów dyrektywy, powinno opierać się zawsze gospodarowanie odpadami; zauważa również, że za stosowaniem zasady hierarchii postępowania z odpadami przemawiają argumenty natury gospodarczej, że w pierwszej kolejności należy skupić się na zapobieganiu powstawaniu odpadów, później na ich ponownym wykorzystywaniu i recyklingu, a dopiero następnie na spalaniu odpadów w celu wytworzenia energii oraz że w miarę możliwości należy unikać tworzenia składowisk, gdyż jest to rozwiązanie niegospodarne i sprzeczne z zasadami zrównoważonego rozwoju;
13. w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do propagowania zagadnień ochrony środowiska wśród obywateli, w tym do przedstawiania zalet wydajnego gospodarowania odpadami, w szczególności informując o zaletach wstępnego sortowania odpadów, rzeczywistych kosztach zbiórki odpadów z gospodarstw domowych, jak również o korzyściach finansowych płynących z odzysku tych odpadów;
14. uważa, że ściślejsza współpraca między organami państw członkowskich a Komisją Petycji w zakresie spraw przez nią poruszanych i stanowiących przedmiot bezpośredniego zainteresowania społeczności lokalnych stanowiłaby doskonałą okazję do ułatwienia dialogu między odpowiedzialnymi organami i społecznościami lokalnymi na temat priorytetów dotyczących wdrożenia strategii gospodarowania odpadami i może w niektórych przypadkach stanowić skuteczne rozwiązanie, w przypadku gdy może to być przydatne do rozwiązania lokalnych sporów;
15. proponuje uzgodnienie wspólnego standardu UE dotyczącego oznaczania kolorami kategorii odpadów do sortowania i recyklingu, aby ułatwić i zwiększyć udział obywateli w procesie gospodarowania odpadami oraz zrozumienie przez nich tego procesu, a także uważa, że może to wspomóc działania państw członkowskich mające na celu znaczne i szybkie zwiększenie poziomu recyklingu;
16. zachęca do nawiązania wczesnego i skutecznego dialogu między odpowiedzialnymi organami lokalnymi i regionalnymi a lokalnymi mieszkańcami na etapach planowania, zanim podjęte zostaną decyzje o budowie instalacji przetwarzania odpadów, pamiętając o tym, że postawa „byle nie na moim podwórku” stanowi duże wyzwanie w tym względzie;
17. podkreśla podstawowe znaczenie prawidłowego i pełnego wdrożenia dyrektywy w sprawie oceny oddziaływania na środowisko oraz należytej koordynacji procedur wydawania zezwoleń wymaganych na mocy przepisów o ochronie środowiska;

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

18. wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, aby przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji o utworzeniu lub zbudowaniu nowego obiektu unieszkodliwiania odpadów, w szczególności spalarni lub zakładu metanizacji odpadów lub – w ostateczności – nowego składowiska, przeprowadzano pełną ocenę oddziaływania na środowisko; uważa, że przeprowadzanie takich ocen powinno być obowiązkowe;

19. zdaje sobie sprawę, że w niektórych przypadkach wymagane są pilne decyzje, aby rozwiązać poważne kryzysy związane z odpadami lub zapobiec ich rozwojowi, podkreśla jednak, że nawet w tych przypadkach należy zagwarantować pełne przestrzeganie istniejącego prawodawstwa UE, mając w szczególności na uwadze fakt, że chodzi tu o długoterminowe zdrowie i dobrobyt społeczności lokalnych;

20. jest przekonany, że dialog między organami publicznymi, podmiotami sektora prywatnego i zainteresowanymi społecznościami musi zostać poprawiony, a obywatele muszą mieć lepszy dostęp do obiektywnych informacji oraz skuteczniejszych administracyjnych i sądowych mechanizmów odwoławczych, jeżeli są konieczne;

21. apeluje do Komisji, by wspierała i umacniała sieć partnerstwa publiczno-prywatnego w zakresie kampanii informacyjnych; wzywa do wsparcia kampanii „sprzątanie świata”, którą pisemnie poparło ponad 400 posłów do PE i której przyszłoroczna edycja powinna otrzymać wsparcie ze strony milionów wolontariuszy;

22. uważa, że można by również zachęcać osoby składające petycję do pełnego korzystania z takich mechanizmów tam, gdzie one istnieją, co może prowadzić do skuteczniejszego i szybszego rozwiązania problemu niż środki na szczeblu UE, szczególnie jeżeli chodzi o konkretne obiekty;

23. wzywa Komisję do zaproponowania jaśniejszych i bardziej konkretnych kryteriów lokalizacji składowisk w odniesieniu do okolicznych budynków mieszkalnych, szkół lub placówek opieki zdrowotnej, aby zapewnić solidniejsze zabezpieczenia przed potencjalnymi zagrożeniami dla zdrowia ludzkiego i środowiska, pamiętając jednocześnie, że należy przy tym uwzględnić dużą liczbę zmiennych i uwarunkowań lokalnych, przy pełnym poszanowaniu zasady pomocniczości;

24. zaleca organom państw członkowskich, aby współpracowały ze sobą, szczególnie przy planowaniu zakładów przetwarzania odpadów na obszarach przygranicznych, a także aby dbały o to, by przeprowadzano transgraniczne oceny skutków, uwzględniające informacje istotne dla wszystkich obywateli i zainteresowanych stron;

25. zachęca Komisję, aby w pełni zaakceptowała fakt, że istnieje związek między skutecznymi przepisami środowiskowymi dotyczącymi obiektów dziedzictwa historycznego oraz ochrony i propagowania różnorodności biologicznej – takimi jak przepisy zawarte w ramowej dyrektywie wodnej, dyrektywie siedliskowej i dyrektywie w sprawie ochrony dzikiego ptactwa – a dyrektywą w sprawie oceny oddziaływania na środowisko i dyrektywą w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz prawodawstwem dotyczącym gospodarowania odpadami;

26. zachęca Komisję, jako właściwy organ, aby dbała o zgodność z wymogami proceduralnymi na mocy prawa UE (ocena oddziaływania na środowisko, konsultacje publiczne), w tym z wymogami określonymi w dyrektywach dotyczących ochrony obiektów dziedzictwa naturalnego i historycznego;

27. uważa, że należy wykorzystywać jedynie oficjalnie zarejestrowane składowiska, zgodne z dyrektywą w sprawie składowania odpadów i posiadające odpowiednie zezwolenia, a ich lokalizacja powinna być wyraźnie określona i zapisana, natomiast wszystkie inne składowiska należy uznać za nielegalne, skutecznie zamknąć, zabezpieczyć i przywrócić do pierwotnego stanu, a bezpośrednie otoczenie takich obiektów należy skutecznie monitorować pod kątem ewentualnych negatywnych skutków;

28. uważa, że konieczne jest publiczne i jasne określenie kryteriów przyjmowania odpadów, jak również stworzenie skutecznego systemu śledzenia odpadów, szczególnie tych niebezpiecznych, aby zagwarantować, że składowiska i spalarnie będą przyjmować i utylizować jedynie odpowiednie odpady; uważa, że we wszystkich państwach członkowskich należy w sposób spójny stosować regularne, niezapowiedziane procedury pobierania próbek i kontroli;

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

29. uważa, że należy położyć większy nacisk na odzyskiwanie odpadów organicznych, zwłaszcza w regionach o charakterze głównie rolniczym, co jest aspektem rozważanym dotychczas w niewielkim stopniu;
30. nalega, aby ustanowiono wspólne kryteria pomiaru głównych wartości emisji ze spalarni oraz aby pomiary te były dostępne online w czasie rzeczywistym do celów konsultacji społecznych w celu wzbudzenia zaufania wśród społeczności lokalnych oraz zapewnienia skutecznego systemu ostrzegania w przypadku wystąpienia anomalii;
31. przypomina państwom członkowskim, że to one są odpowiedzialne za skuteczne monitorowanie oraz nadzór zgodności ze wszystkimi zezwoleniami i standardami UE, nawet jeśli problemy pojawiają się na szczeblu samorządu lokalnego lub regionalnego, oraz zachęca je do zapewnienia wystarczającej liczby kompetentnych pracowników do realizacji tego zadania, w tym do przeprowadzania częstych kontroli na miejscu;
32. zauważa, że należy pilnie zająć się jawnym i nielegalnym składowaniem mieszanych i niezidentyfikowanych odpadów, oraz wzywa do przeprowadzania surowych kontroli gospodarowania odpadami; przypomina właściwym organom, że muszą wprowadzić surową kontrolę gospodarowania tymi specyficznymi rodzajami odpadów przemysłowych, niezależnie od ich pochodzenia, aby zachować pełną zgodność z dyrektywą dotyczącą zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (dyrektywa 2008/1/WE zmieniona dyrektywą 2010/75/UE) i wzywa Komisję do dołożenia wszelkich starań w ramach swoich kompetencji w celu dopilnowania, by właściwe organy rzeczywiście zapewniały prawidłowe gromadzenie, segregowanie i przetwarzanie odpadów, na przykład dzięki systematycznym kontrolom, oraz by organy regionalne przedstawiły wiarygodny plan;
33. zwraca się do wszystkich państw członkowskich o podjęcie kroków mających na celu zwiększenie akceptacji społecznej dla okolicznych istniejących lub planowanych obiektów gospodarowania odpadami, polegających na pokazywaniu, że organy wydające zezwolenia i operatorzy należycie przestrzegają przepisów z zachowaniem pełnej przejrzystości;
34. zaleca wprowadzenie odpowiednich i odstraszających mandatów i kar za nielegalne wyrzucanie odpadów, szczególnie toksycznych i niebezpiecznych, częściowo w celu zrekompensowania szkód dla środowiska zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”; jest zdania, że nielegalne i umyślne wyrzucanie silnie skażonych odpadów chemicznych lub radioaktywnych do środowiska powinno podlegać surowym wyrokom współmiernym do zagrożenia, jakie działanie to stanowi dla ludzi i środowiska;
35. apeluje o podejmowanie skutecznych działań w celu zwalczania wszelkiej infiltracji organów odpowiedzialnych za gospodarowanie odpadami ze strony zorganizowanych grup przestępczych oraz wszelkich powiązań między przestępczością zorganizowaną a zakładami czy organami publicznymi;
36. zaleca, aby w przypadku gdy fundusze publiczne przydzielane są prywatnym przedsiębiorstwom na zarządzanie przetwarzaniem odpadów, władze lokalne i/lub krajowe wprowadziły w życie skuteczną kontrolę finansową wykorzystywania tych funduszy w celu zagwarantowania zgodności prawnej z przepisami UE;
37. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

Program Daphne

P7_TA(2012)0027

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie programu Daphne: osiągnięcia i perspektywy na przyszłość (2011/2273(INI))

(2013/C 239 E/11)

Parlament Europejski,

— uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,

— uwzględniając konkluzje Rady EPSCO z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie przemocy,